

Joanna Matejczuk
Julita Wojciechowska
Mariusz Urbański

Tutoring na uczelni, co powinieneś wiedzieć zanim się zdecydujesz

Znajdziesz tutaj kilka informacji na temat tego, jak rozumiemy tutoring oraz jaki nowy sposób pracy chcemy zaproponować naszym studentom w IP. Po zapoznaniu się z nimi może łatwiej będzie ci odpowiedzieć na pytanie, czy tutoring jest dla ciebie.

Dlaczego tutoring?

Współczesne wyzwania stojące przed edukacją, wynikające ze zmian społeczno-kulturowych a także oczekiwania rynku pracy prowokują do poszukiwania nowych rozwiązań w obszarze uczenia się i nauczania, również na uczelni. Tutoring jest jednym z takich nowych, choć mających bardzo długą historię, rozwiązań. Wychodzi on naprzeciw takim naszym akademickim bolączkom jak anonimowość studentów i wykładowców; zagubienie podmiotowości w nauczaniu masowym; brak przestrzeni na rzeczywiste spotkanie, twórcze dyskusje i rozwijanie indywidualnych pasji. Tutoring promuje uczenie się w relacji z drugim człowiekiem, gdzie wiedza łączy się z umiejętnościami, postawami i wartościami, a studiowanie może być dobrowolnym, zaangażowanym, odpowiedzialnym odkrywaniem i realizowaniem własnych zainteresowań.

Czym jest tutoring?

Tutoring jest metodą edukacji indywidualizowanej i spersonalizowanej. Polega na bezpośrednim spotkaniu nauczyciela (tutora), najczęściej z jednym uczniem (tuteem), w ramach spotkań zwanych tutorialami. Celem indywidualnych spotkań jest inspirowanie do samodzielnego i twórczego pogłębiania wiedzy zgodnie z własnymi preferencjami studenta, rozwijanie krytycznego myślenia, umiejętności dyskusji i prezentowania poglądów. Tutoring to dla studenta coś więcej niż poszerzanie wiedzy z danego obszaru. Jest tam również, a może i przede wszystkim, miejsce na wspólną z tutorem refleksję na temat potrzeb, oczekiwań, zasobów i wartości w procesie studiowania i zdobywania zawodu.

Jakie rodzaje tutoringów i dla kogo?

W praktyce akademickiej możemy wyróżnić dwa rodzaje tutoringów:

- **rozwojowy** (odpowiedni bardziej dla tych nadal poszukujących studentów) skupiający się głównie na identyfikacji zasobów oraz możliwościach ich optymalnego wykorzystania, odkryciu sensu uczenia się, poszukiwaniu pasji naukowych i zawodowych, wyznaczeniu dalszej drogi edukacyjnej i zawodowej zgodnej z własnymi preferencjami i wartościami,
- **akademicki** (odpowiedni bardziej dla tych, którzy już mają swoją pasję i chcą ją pogłębić), skoncentrowany na rozwijaniu zainteresowań oraz doskonaleniu narzędzi do samodzielnego i twórczego pogłębiania wiedzy z danego obszaru, stawiania pytań i szukania odpowiedzi (w teorii, badaniach i praktyce), prowadzenia dyskusji w duchu akademickich i ponadczasowych wartości.

Jak to wygląda w praktyce?

Ponieważ każdy konkretny tutoring jest wypadkową potrzeb i oczekiwań studenta, osobowości i zainteresowań tutora oraz przyjętego wspólnie stylu i celu pracy, nie ma jednego schematu prowadzenia tutoringu. Można powiedzieć, że jest to niepowtarzalna podróż. Są jednak pewne, w miarę stałe, zasady:

- spotkania z tutorem zaplanowane są najczęściej na jeden semestr, około 8 spotkań. Odbývają się w umówionych godzinach w oparciu o ustalone wcześniej, wspólnie zasady pracy, ujęte ostatecznie w kontrakcie,
- materiałem do pracy na kolejnych tutorialach stają się treści przygotowane przez studenta między spotkaniami, pozwalają one na dalszą refleksję, dyskusję, poszukiwanie kolejnych przestrzeni dla twórczych eksploracji; treściami mogą być zarówno konkretne zagadnienia naukowe i badawcze, rozwiązania praktyczne, jak i sam proces poszukiwania tego, co dla studenta ważne,
- praca odbywa się najczęściej według czterech kroków: (1) budowanie relacji tutorskiej, wzajemne poznanie się, zbudowanie zaufania, określenie zasad i formy współpracy; (2) formułowanie celu współpracy, określenie rezultatów naukowych i osobistych oraz wskaźników ich efektywnego osiągnięcia, (3) realizacja założonego celu, regularna praca indywidualna i na spotkaniach, (4) ewaluacja procesu, analiza tego, co się udało osiągnąć w sferze naukowej i osobistej.
- najczęściej wykorzystywane metody pracy to: esej, analiza przypadków, projekty tutorskie, samodzielne badania, wspólne rozwiązywanie zadań/problemów, rozmowy na tematy humanistyczne, kulturalne, itp.

Jakie szanse i zyski?

Badania pokazują, że tutoring sprzyja rozwijaniu zasobów, które zwiększają szanse na znalezienie pracy i zatrudnienie. Można wśród nich wymienić między innymi takie jak: samoorganizacja pracy i monitorowanie efektów, motywacja wewnętrzna i zaangażowanie, samodzielność i odpowiedzialność, nawyki związane z krytycznym myśleniem, wypowiedaniem się, prowadzeniem dyskusji, jasnym wyrażaniem opinii i obroną swojego stanowiska. Ponadto tutoring może okazać się po prostu przygodą intelektualną, urozmaiceniem w codziennym studiowaniu, przeciwdziałaniem rutynie i studenckiemu wypaleniu zawodowemu, chwyceniem na nowo wiatru w żagle, pretekstem do spotkania i rozmowy z człowiekiem (wykładowcą i sobą samym).

Bibliografia:

- Cichorzewska, M. (2014). Tutoring w kształceniu akademickim. *Edukacja-Technika-Informatyka*. 5 (1), 222-228.
- Czekierda, P., Fingas, B., Szala, M. (red.). (2015). *Tutoring. Teoria, praktyka, studium przypadku*. Warszawa: Oficyna Wydawnicza Wolters Kluwers.
- M. Budzyński, P. Czekierda, J. Traczyński, Z. Zalewski, A. Zem-brzuska (red.). (2009). *Tutoring w szkole: między teorią a praktyką zmiany edukacyjnej*. Wrocław: Towarzystwo Edukacji Otwartej.